

Institutt for byggfag

Saksbehandler: Arve Leiknes
Tlf: +47 55 58 76 53

HØGSKOLEN
I BERGEN

BERGEN UNIVERSITY COLLEGE

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Vår dato: 29.08.2014

Vår ref: 2014/2558

Deres dato:

Deres ref:

Forslag til endringer i tekniske krav til byggverk (byggteknisk forskrift) av 26. mars 2010 nr. 489

Høringsuttalelse. Institutt for byggfag, Høgskolen i Bergen

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har sendt ut forslag til endringer i byggteknisk forskrift til plan- og bygningsloven (byggesaksdelen) på høring. Det foreslås endringer av krav til tilgjengelighet til og i boliger. I tillegg foreslås enkelte andre endringer. Målet med endringene er å gjøre det enklere og rimeligere å bygge boliger.

Våre kommentarer er knyttet til følgende endringer:

1 - Endring av tilgjengelighetskrav i boenhet

Det foreslås to alternative endringer av tilgjengelighetskrav i boenhet.

1. Unntaksalternativet - kun for små boenheter
Unntak fra tilgjengelighetskrav for 50 prosent av de boenheter som er 50 m² BRA eller mindre i en bygning.
2. Reduksjonsalternativet - for alle boliger med krav om tilgjengelig boenhet
Krav til snusirkel reduseres fra 1,5 m til 1,4 m og skal gjelde i kun ett rom av hver funksjon.

Unntaksalternativet: Alternativet strider mot diskriminerings- og tilgjengelighetsloven ettersom personer som bruker rullestol/rullator og deres rett til å kjøpe/bo og besøke boenheter på 50 m² blir redusert. Flere rapporter underbygger også at byggtekniske krav knyttet til tilgjengelighet gir langt lavere kostnadsøkning enn hevdet (jf. Direktoratet for byggkvalitet sine nettsider).

Reduksjonsalternativet: Når det gjelder framkommeligheten for rullestol- og rullatorbrukere ved forsering av dør inne og plassbehov for å snu inne i bolig, vises det til funnene fra Norsk

HØGSKOLEN I BERGEN
BERGEN UNIVERSITY COLLEGE

+47 55 58 75 00
post@hib.no
hib.no

ORG.NR: 974 652 366

CAMPUS KRONSTAD:

Inndalsveien 28
5063 Bergen

CAMPUS MØLLENDALSVEIEN:

Møllendalsveien 6-8
5009 Bergen

POST:

Postboks 7030
N-5020 Bergen

FAKTURA | INVOICE:

Fakturamottak
Postboks 363 Alnabru
N-0614 Oslo

forskningslaboratorium for universell utforming ved Høgskolen i Gjøvik. Undersøkelsene viser at plassbehov (sideplass) ved åpning og lukking av dør (uten vektmotstand) bør være minimum 30 cm, og det bør være 130 cm snubredde for å kunne lukke dør. Resultatene for snuareal (180 graders sving) gir plassbehov i snubredde på 130 cm og snulengde på 180 cm for rullestoler som ikke er styrt av ledsager. For rullestoler styrt av ledsager, viser resultatene et behov for snubredde på 160 cm og en snulengde på 200 cm.

2 - Endring av krav til uteareal

Det foreslås å fjerne kravet om universell utforming av felles uteareal for større boligområder med småhus der det ikke er krav om heis. Videre foreslås det å redusere kravet til stigningsforhold til gangatkomst til bolig.

Når det gjelder krav til stigningsforhold, vises det til funnene fra Norsk forskningslaboratorium for universell utforming ved Høgskolen i Gjøvik. Undersøkelsene viser at stigningsforhold for atkomst til bolig på 1:20 og 1:15 oppleves likt over gitte strekninger, og at strekk med brattere stigningsforhold kan være lengre enn dagens krav i TEK10.

Kvaliteter ved bomiljøet har sammenheng med om man kommer seg ut. Det gjelder både fysisk tilgjengelighet, luftkvalitet og opplevelse av trygghet. En levekårsundersøkelse for personer med nedsatt funksjonsevne (Statistisk sentralbyrå, 2013) viser at 66 prosent i alderen 20-66 år som bruker rullestol bor i boliger der det er trapper, trinn, bakker eller andre hindringer som gjør det vanskelig for rullestolbrukere, og andre grupper med bevegelsesvansker, å bevege seg utendørs. Undersøkelsen viser også at personer med nedsatt funksjonsevne i større grad bor på steder der de er plaget av støy, støv og forurensning enn befolkningen generelt.

Fjerning av kravet om universell utforming av felles uteareal for større boligområder vil gjøre det vanskelig for personer med nedsatt funksjonsevne å bosette seg eller besøke familie og venner i områder med småhusbebyggelse. Forslaget gjør det også vanskelig å stille krav om å øke tilgjengeligheten i eksisterende småhusområder. Dette vil få konsekvenser for flere brukergrupper, herunder svaksynte og personer med astma og allergi. Kommunal- og moderniseringsdepartementet, presiserer også dette i høringsutkastet (s.12). ”For beboere kan forskriftsendringen føre til at muligheten for likestilt deltakelse ved parkering, lek, rekreasjon og lignende reduseres. Endringen vil få størst konsekvenser ved manglende trinnfrihet og ved bratt atkomst til felles uteoppholdsareal og der det er lang avstand til parkering.”

Konklusjon

Målet med endringene i Byggteknisk forskrift (TEK 10) er å gjøre det enklere og rimeligere å bygge boliger. Forslag til endringer av krav til tilgjengelighet i boenheter og fjerning av krav om universell av felles uteareal for større boligområder strider imidlertid både mot diskriminerings- og tilgjengelighetsloven og regjeringens handlingsplan om universell utforming og økt tilgjengelighet. Vi forstår regjeringens ønske om forenklinger av byggereglene for å få opp boligbyggingen. Vi anbefaler likevel at konsekvensen av endringene i forhold til diskriminerings- og tilgjengelighetsloven vurderes på nytt.

Når det gjelder framkommeligheten for rullestol- og rullatorbrukere ved stigningsforhold ute, forsering av dør inne og plassbehov for å snu inne i bolig, vises det til funnene fra Norsk forskningslaboratorium for universell utforming ved Høgskolen i Gjøvik.

Med hilsen

Geir Anton Johansen
Dekan
Avdeling for Ingeniør- og økonomifag

Arve Leiknes
Instituttleder
Institutt for Byggfag